

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav románských studií

Oponentský posudek diplomové práce Bc. Sary Toupalové

Vedoucí práce: PhDr. Olga Nádvorníková, Ph.D.

Oponentka: doc. Mgr. et Mgr. Radka Mudrochová, Ph.D.

Ústav románských studií FF UK

Název diplomové práce: *Vyjádření negativní průvodní okolnosti v češtině a francouzštině*

Obsah práce. Tématem předložené diplomové práce je negativní průvodní okolnost a její vyjádření v českém a francouzském jazyce. Cílem je především porovnání výrazů a forem, které pro dané vyjádření v obou jazycích existují, a to na základě analyzovaných korpusových dat.

Formální aspekty práce. Formální aspekty práce jsou uspokojivé, zejména grafická podoba textu, zpracování a prezentace grafů a tabulek. Práce je psána česky, snaha o odborné vyjadřování je patrná. I když je text spíše prostý co do pravopisných, či gramatických chyb, místy se setkáváme se stylizačními, formulačními nebo kolokačními neobratnostmi, např.:

- „[...] *dělíme je do dvou základních typů [...].*“ (s. 13);
- v akademickém diskursu bych se vyhýbala pobídkám, výzvám formou imperativu, který je spíše typický pro jiný druh funkčního stylu, např. „*Pojďme si na úvod představit [...].*“ (s. 13);
- ve stejném kontextu si dovoluji upozornit na nepatřičné odkazování na 1. os.pl.: „[...] nabízí se **nám** slovníkový překlad spojkou *aniž*, [...]“ (s. 30);
- pozor na užití a formu „když“ v podmínce (vykytuje se celkem dvanáctkrát v celém textu): „*Když bychom vyhledali tento výraz v mluvnici češtiny [...].*“ (s. 41);
- reformulace by byla na místě:
  - o (s. 21): „*Dále může také mít vliv například němčina nebo také francouzská spojka sans que.*“;
  - o (s. 38) „*Když bychom se ponořili hlouběji, můžeme vidět [...].*“;
  - o (s. 82) „*Předložka bez má jazyce mnohem více zastoupení a je frekventovanější než spojka *aniž*, [...].*“ ;
- aby byla zachována jednoznačná a přesná výpověď nadpisů, nedoporučuji užívat zkratk, vizte: 2.1.8, 2.2. Význam **p. u.** průvodní okolnosti; nicméně ani v textu

není v určitých případech žádoucí (s. 23): *Příruční mluvnice češtiny dělí p.u. prův. ok. z hlediska významu na jednotlivé podtypy [...]*“;

- repetice: „*Můžeme si všimnout, že sans que i sans + inf může být do češtiny [...]*“.

Doporučovala bych také jednotnou terminologii, zejména v prezentaci tabulek a grafů, *prefix* vs. *předložka*, *přídavné jméno* apod.

Co se týče použitých zdrojů, jejich počet je naprosto dostatečný pro zadanou diplomovou práci, autorka na ně správně odkazuje, citace odpovídají úzu. Je trochu na škodu, že nebylo použito více francouzských, frankofonních zdrojů, české zastoupení je vůči nim zcela disproportionální.

Hodnocení obsahu práce. Práce je rozdělena do dvou hlavních částí, teoretické a praktické. Každá z nich čítá tři kapitoly. Trochu mylně je úvod zasazen pouze do teoretické části a závěr pouze do praktické, a to z důvodu samostatného číslování od 1 obou celků.

Teoretická část se logicky vyvíjí, zprvu jsou představeny jednotlivé vyjadřovací prostředky průvodní okolnosti, její specifika a formy. Následně se pozornost soustředí na specifickou konstrukci *sans + infinitiv*, aby byly nakonec definovány a představeny její možné ekvivalenty v českém jazyce. Praktická část je uvedena metodologií, v níž autorka popisuje postup své práce, seznamuje též čtenáře s korpusem použitými pro výzkum, který čítá úctyhodný vzorek 373 konstrukcí, které jsou detailně představeny a komentovány v empirické části práce.

Diplomová práce předložená Sárrou Toupalovou splňuje požadavky, které jsou kladeny na akademickou práci magisterského stupně, a proto ji doporučuji k obhajobě. Její silnou stránkou je empirický výzkum na základě dat paralelních korpusů. Mezi slabší články práce je nutno zařadit některé formulační neobratnosti, nedostatečný francouzský/frankofonní aspekt teoretického rámce vůči českému protějšku.

Doplňující otázka k obhajobě:

Na s. 44 uvádíte, že v případě překladu „*zůstat beze slova*“ (a jiných předložkových konstrukcí) citují: „[...] dochází k lexikalizaci, kdy je konstrukce nahrazena synonymním obratem.“ Mohla byste, prosím, vysvětlit, jaké jsou další možné definice a interpretace lexikalizace, kromě té, již uvádíte (citace Z. Hladké)? Jaké postavení zaujímá v tomto procesu např. idiomatizace a univerbizace?

Navržená známka: **výborně**

V Praze dne 28. srpna 2023

Podpis:

doc. Mgr. et Mgr. Radka Mudrochová, Ph.D.